

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การวิเคราะห์การดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและ
ขนาดย่อม หมวดสินค้าเกษตรแปรรูป
ในจังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาวโชติรส จอมศรีกระยอม

ปริญญา

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์อรพิน สันติธีรากุล

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการวิเคราะห์การดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
หมวดธุรกิจการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป ในจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการ
ดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หมวดสินค้าเกษตรแปรรูป ในจังหวัดเชียงใหม่ 4
ด้าน คือ ด้านการจัดการ ด้านการตลาด ด้านการผลิต และด้านการเงิน ตลอดจนสิ่งแวดล้อมในการ
ดำเนินงาน และปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงาน โดยประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ กิจการที่
ประกอบธุรกิจการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปที่ขึ้นทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัด
เชียงใหม่ และเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 10 ราย และโดยการใช้แบบสอบถาม
จำนวน 50 ราย ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปส่วนใหญ่มี
ลักษณะการดำเนินธุรกิจแบบบริษัทจำกัด ไม่มีสาขาและไม่มีเว็บไซต์เป็นของตนเอง มีระยะเวลา
เปิดดำเนินการมากกว่า 6 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่มีจำนวนพนักงานตั้งแต่ 50 คนขึ้นไป ผู้ประกอบการ
ส่วนใหญ่มีหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนหรือช่วยเหลือ และได้รับรางวัลหรือการรับรองมาตรฐาน
จากหน่วยงานต่าง ๆ

ด้านการจัดการ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีการวางแผนล่วงหน้า และส่วนใหญ่ให้
ความสำคัญกับการวางแผนด้านการผลิตมากที่สุด การวางแผนในแต่ละด้านเป็นการวางแผนระยะ
กลาง (มากกว่า 1 – 3 ปี) และดำเนินการตามแผนที่วางไว้เกือบทั้งหมด กิจการส่วนใหญ่มีผัง
โครงสร้างองค์กรแบบง่าย มีสายการบังคับบัญชาสั้น ไม่ซับซ้อน และไม่มีการจัดทำคำบรรยาย
ลักษณะงาน

ด้านการตลาด ธุรกิจการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปในจังหวัดเชียงใหม่มีกลุ่มลูกค้าหลัก
เป็นลูกค้าต่างประเทศ และมีการสั่งซื้ออย่างสม่ำเสมอ ส่วนใหญ่ใช้วิธีการหาลูกค้าด้วยตัวเอง มี

แหล่งจำหน่ายสินค้า 2-4 แห่ง กลยุทธ์ด้านราคาที่ใช้ส่วนใหญ่คือ การให้เครดิต วิธีการส่งเสริมการตลาดที่นิยมใช้ได้แก่ การลดราคาและการแจกสินค้าตัวอย่าง และมีการประชาสัมพันธ์โดยการเข้าร่วมงานแสดงสินค้าในโอกาสพิเศษต่าง ๆ มากที่สุด

ด้านการเงิน ธุรกิจการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป ในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่มีมูลค่าทรัพย์สินทั้งหมด (รวมที่ดิน) อยู่ที่ 3,000,001 – 5,000,000 บาท กิจการส่วนใหญ่มียอดขายรวมมากกว่า 1,500,000 บาทต่อปี และมีกำไรก่อนหักภาษีโดยประมาณ 100,001 – 300,000 บาท ส่วนใหญ่มีแหล่งที่มาของเงินทุนจากการกู้เงินจากสถาบันการเงินหรือหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือ โดยภาระหนี้สินที่ต้องชำระส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 100,000 – 500,000 บาท ระยะเวลาการชำระหนี้ 1 ปี – 3 ปี และพิจารณาจากอัตราดอกเบี้ยเป็นหลักในการกู้ยืมจากสถาบันการเงิน

ด้านการผลิต ธุรกิจการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป ในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่มีโรงงานผลิตเป็นของตนเอง ส่วนใหญ่ใช้วัตถุดิบภายในจังหวัดทั้งหมด โดยรับซื้อวัตถุดิบจากผู้ขายมากกว่า 10 รายขึ้นไป ใช้เกณฑ์คุณภาพและราคาในการคัดเลือกผู้ขายวัตถุดิบ มีการตรวจสอบวัตถุดิบก่อนเข้าสู่กระบวนการผลิตด้วยการสุ่มตรวจสอบ ณ จุดรับซื้อเป็นบางชิ้น และมีการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพของสินค้าด้วยการสุ่มตรวจสอบในกระบวนการผลิต และสุ่มตรวจสอบจากผลิตภัณฑ์ที่ผลิตเสร็จแล้ว

การดำเนินงานของธุรกิจการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป ในจังหวัดเชียงใหม่ ได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมภายนอกกิจการ โดยใช้การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมโดยทั่วไป (General Environment Analysis: PEST Analysis) โดยภาพรวมในระดับมาก ซึ่งปัจจัยที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานการณ์ทางการเมืองภายในประเทศ รองลงมาคือ ภาวะค่าเงินบาทแข็งค่า

ปัจจัยภายในที่มีผลต่อความสำเร็จในธุรกิจการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการตลาด ด้านการเงิน ด้านการผลิต และด้านการจัดการ ตามลำดับ

Independent Study Title	The Operational Analysis of Small and Medium Enterprises in Processed Agricultural Product Sector in Chiang Mai Province
Author	Miss Shotiros Jomsrikrayom
Degree	Master of Business Administration
Independent Study Advisor	Associate Professor Orapin Santidhirakul

Abstract

The objective of this independent study was to study the operation of medium and small sized enterprises in processed agriculture sector in Chiang Mai Province in 4 aspects, namely, management, marketing, production and finance. The study also included operational environment and factors for the success of enterprises. The samples for this study were enterprises in processed agriculture sector registered with Chiang Mai Business and Commerce Development Department. The data was collected from 10 in-depth interviews and 50 copies of questionnaire. It was found from the study that most businesses were company limited, and they had no branches nor their own web site. Most of them had been in business for more than 6 years and had more than 50 employees. Most entrepreneurs were supported by various government offices and had received awards or standard approval by them.

For management, most entrepreneurs engaged in planning in advance and most focused on marketing planning the most. Most of the planning was for medium term (1-3 years) and they were able to follow most of the plans. Most businesses had simple organizational structure with short and uncomplicated control line and there were no job descriptions.

The main customers of the processed agriculture businesses were foreigners and their orders were regular. Most entrepreneurs searched for customers by themselves and they had 2-4 outlets. The price strategy used was credit payment and the marketing promotion techniques

used were discounts and sample product gifts. Their most used public relations was participating in merchandise fairs.

For finance, most of enterprises had the total asset (including land) of 3,000,001-5,000,000 baht. Most businesses had the total sales of more than 1,500,000 baht/year with profits before tax of approximately 100,001-300,000 baht. Their sources of funds were financial institutions and government offices. Their debts were at 1,000,000-5,000,000 baht with the pay back period of 1-3 years. The criterion they considered when making decision about loan was interest rate.

For production, most businesses had their factory in Chiang Mai Province . All raw materials used in production were from Chiang Mai Province which were bought from more than 10 suppliers using quality and price as criteria for purchase decision. Quality control of the products was done by random checking of raw materials at sale point, random checking during production process, and random checking of finished products.

From the assessment on the operation of processed agriculture product businesses in Chiang Mai Province using General Environment Analysis; namely PEST Analysis, it was found that the businesses were affected by the environment/external factors at the high level. The environment factors which affected operation the most were national political situation and the appreciation of Thai baht, respectively.

The internal factors affecting operation at the high level were marketing, finance, production and management, respectively.